

EL 9 NOU

Aquest dissabte es van constituir els ajuntaments dels propers quatre anys. Els resultats del 26-M van configurar tota mena de situacions: majories absolutes incontestables i plens municipals fragmentats del tot. Al Vallès Oriental, els resultats han desembocat en models diversos a l'hora de triar l'alcalde o alcaldessa. Alguns han estat potser contradictoris, però tot ells són absolutament legítims democràticament. Cal tenir-ho clar. A la Garriga i Lliçà de Vall, per exemple, les alcaldesses d'ERC han optat per governs en solitari tot i no disposar de

El calidoscopi de la política municipal

majoria, de manera que han accedit a l'alcaldia per ser la llista més votada. En canvi, a Parets, Sant Fost o Santa Maria de Martorelles hi haurà un alcalde i dues alcaldesses que no van guanyar els comicis i que han necessitat suports de partits diferents per obtenir la vara municipal. Es diu sovint –i és ben cert– que la política municipi-

pal funciona amb paràmetres ben distints dels que regeixen política nacional i estatal. La coneixença personal dels caps i els membres de les llistes electorals i allò d'*el dia a dia*, una mena de calaix de sastre que defineix qüestions o polèmiques estrictament locals, influeixen en els regidors molt més que no pas els eixos dreta i esquer-

ra o l'eix independentista i unionista. I cal tenir també ben present que als electors els va succeir el mateix quan van haver de dipositar el seu vot a l'urna. N'hi va haver que ho van fer per qüestions ideològiques i n'hi va haver que ho van fer per confiança en una o unes persones sense importar-li gaire el partit que tenia al darrere.

Aconseguir o no l'alcaldia no pot ser una fi. És més aviat un principi, l'inici d'un camí en què s'hauran d'aprovar pressupostos, decidir i concretar projectes, fer apostes estratègiques... Als nous alcaldes i alcaldesses se'ls ha de demanar que busquin consens i insisteixin en el diàleg per evitar la paràlisi dels seus Ajuntaments. I als membres de l'oposició cal recordar-los que la seva funció és la de controlar i millorar les propostes i iniciatives d'un govern. Sense lleialtat democràtica entre les dues parts, qui té tots els números de pagar els plats trencats és el municipi.

Cobrar per no fer res

Francesc Bellavista

Soci director de Bellavista

<<http://tendencias2050.com/cat>>

En els últims anys persones i institucions de tota ideologia mantenen un intens debat sobre la renda bàsica universal (RBU), com a fórmula per afrontar la tendència futura cap a la desocupació per causes tecnològiques i per l'augment de les desigualtats en les societats occidentals. La mesura rau en una quantitat fixa, mensual, il·limitada en el temps i pagada per l'Estat i que rep tot ciutadà d'un país de forma incondicional –sense estar condicionada al nivell d'ingressos ni a l'obligació d'acceptar un treball– i irrevocable –tant si té altres ingressos com si no. Per tant, la rebria des d'un desocupat sense cap ingrés fins a un multimilionari.

Cal diferenciar-la de les rendes mínimes o de reinserció que algunes administracions públiques paguen a persones amb nivells baixos d'ingressos o amb risc d'exclusió social –amb l'objectiu de rebaixar els nivells de pobresa– i que, per tant, no són ni universals ni incondicionals. És més, la idea és que la RBU comporti l'eliminació del conjunt d'ajudes i subvencions, inclosa l'assegurança de desocupació i per algunes posicions més radicals també les pensions.

La mesura, força revolucionària, té defensors i detractors en tots els espais ideològics de la societat. Per als defensors incondicionals, la seva aplicació generalitzada comportaria una reducció de la pobresa i de les desigualtats, més llibertat a l'hora de seleccionar feines per part dels treballadors, un incentiu –a diferència del subsidi de desocupació– per buscar feina, la remuneració de determinades feines avui no retribuïdes (treball a casa, atenció a dependents...) i, fins i tot, un augment de l'activitat i de l'emprenedoria. En resum, defensen que augmentaria el treball, faria més feliç la gent i ajudaria a mantenir la cohesió social.

Un grup que també s'hi mostra favorable l'integren representants de les classes empresarials emergents –sobretot grans empreses tecnològiques de Silicon Valley–, que veuen la seva implantació inevitable per fer front a la creixent tendència a la substitució de llocs de treball per màquines, com a conseqüència de la robotització i la intel·ligència artificial. Aquests, segurament influïts per la necessitat de fomentar el consum dels seus productes –una societat empobrida no genera negoci– i pal·liar els efectes de l'ocupació precària que els seus models de negoci generen, defensen la RBU com a model que podria definir un nou estat del benestar i evitar així una autèntica catàstrofe soci-

al. Alguns pronostiquen que la RBU serà una realitat a finals de la dècada de 2030.

Però també organismes internacionals com l'OCDE, el FMI i el Banc Mundial consideren que els nous models econòmics –amb menys assalariats i més treballadors independents amb menors drets socials– porten que l'actual sistema de subsidis sigui insostenible, per la qual cosa esperonen els Estats a fer proves de cara a una possible instauració futura i progressiva d'alguns tipus de renda mínima. I remarquen com a avantatge addicional la simplificació i reducció de costos que aquesta supo-

saria, a l'eliminar tota tramitació administrativa dels actuals subsidis així com el posterior control.

Les crítiques dels detractors al·ludeixen a la desincentivació en la recerca de feina, la necessitat d'augmentar impostos per assumir el seu enorme cost i no castigar excessivament el dèficit públic, l'efecte crida cap a la immigració, l'augment del poder de negociació dels treballadors, el foment d'una classe social dependent i, finalment, que seria –si tenim en compte que tot el món se'n beneficiaria– poc efectiva per combatre la pobresa.

RESULTATS PROVISIONALS

Resultats provisionals de proves actuals en diferents països i ciutats (Finlàndia, Holanda, Itàlia, Barcelona, el Canadà, l'Índia, Escòcia...) palesen que la RBU no augmenta sensiblement la predisposició a treballar però, com no podria ser d'una altra manera, fa més feliç i ofereix millor benestar als seus beneficiaris. Però s'ha de dir que de les experiències en curs no es poden obtenir conclusions gaire fiables atès que involucren només una petita part de la població, la seva curta durada impedeix veure els resultats a llarg termini i, a més, no es poden considerar com a RBU perquè són rendes condicionades i no tenen caràcter general, ja que els seus perceptors solen ser grups d'aturats o persones en risc d'exclusió.

En el fons, el que planteja mes interrogants és quin serà el model de societat en cas que tots aquests canvis s'arribin a produir, i si les persones poden arribar a adaptar-se a una societat on no calgui treballar i, per tant, es deslliguin els conceptes de treball i valor personal. Hi ha qui considera que aquesta desvinculació tindria efectes positius perquè la gent podria dedicar el seu temps a qüestions més gratificants (altruisme, filosofia, arts, esports) i, per què no, a ser emprenedors. Això pot significar un retorn als valors de la Roma clàssica, amb la diferència que ara no seran els patricis els qui gaudiran d'aquestes activitats, sinó un nova classe de proletaris (del llatí *proletarii*: els que principalment serveixen per criar fills).

El problema és que, actualment, la majoria de la gent vol treballar i els és difícil reimaginar-se en una situació d'oci permanent, raó per la qual, potser, és previsible que es produís una transició gradual cap a una redefinició del que és treballar i deixar que siguin els robots els que facin els treballs no desitjats.

No és clar si la societat s'encaminarà cap a un model com el descrit ni si la solució, total o parcial, serà la RBU, i encara menys determinar l'import d'aquesta renda garantida i el sistema fiscal que permeti fer-la viable. En tot cas, aquests aspectes, primordials, escapen a l'espai físic d'aquest article.